

Золотий фазан

Золотий фазан (*Chrysolophus pictus*) – вважається одним з найбільш популярних птахів у фазанівництві. Вперше їх описав Карл Лінней у 1758 році, з тих пір, птиця, яку відносять до роду комірцевих, відома під своєю назвою по всьому світу. Батьківщиною золотого фазана вважаються гірські субтропічні джунглі центрального Китаю до 2500 м над рівнем моря.

Найчастіше ці птахи мешкають біля підніжжя кам'янистих пагорбів, частими гостями вони є на чайних плантаціях і полях, де вирощують зернові культури, оскільки їх кормом є зерно, яке залишилося після жнив. Популяції золотого фазана вже багато років існують у Великобританії (Уельс, Південна Шотландія). Тут вони освоїли старі хвойні ліси з модрина і сосни, для яких характерні чергування деревних чагарників з більш відкритими галявинами для годування, а також змішані ліси з густим підліском зі сніжноягідника, самшиту, рододендрону і терну.

У стародавньому Китаї золотого фазана вважали знаком імператриці та цивільних посадових осіб високого рангу. Золотий фазан вважався символом процвітання, щастя і краси.

Слід зазначити, що в 90-х роках шість бельгійських селекціонерів вивели 3 чистих лінії золотого фазана. "Робоча група по комірцевих фазанах" на чолі з WPA виділила для фазанів цих трьох ліній кільця № 5000. На даний час ці фазани також відомі під назвою – золоті 5000.

Золотого фазана раніше ще називали золотою куркою.

У Китаї люди здавна полюють на золотих фазанів заради м'яса і красивого пір'я. Виллов птахів з подібною метою на розмірі популяції практично не позначився, хоча точна чисельність дикої популяції золотого фазана не встановлена.

У Європі ця птиця відома вже давно. У минулому золотих фазанів експортували до багатьох інших країн як екзотичних птахів для зоопарків,

але в Європі вони часто гинули через несприятливі кліматичні умови. У XIX столітті у Франції один із землевласників випустив у свої угіддя 30 золотих фазанів, які успішно акліматизувалися в природних угіддях, і на другий рік після випуску на них дозволили полювання, як на звичайну дичину.

Тисячі золотих фазанів вирощують у неволі любители птахів усього світу.

Золотий фазан відноситься до роду комірцевих фазанів, для яких характерний широкий і довгий чуб, красивий "комір" у вигляді мантиї і дуже довгий, ступінчастий, "дахоподібний" хвіст з 18 рульових пір'їн, ноги надто довгі і мають шпори.

Самець золотого фазана має на голові пишний чуб із золотисто-жовтого пір'я, який прикриває зверху "комір" з віялоподібних оранжево-червоних пір'їн з оксамитово-чорною облямівкою кінчиків.

На "комірці" утворюється малюнок з паралельних напівкруглих ліній. Передня частина спини золотисто-зелена з чорними облямівками, внаслідок чого утворюється

лускатий малюнок, інша частина спини і надхвістя оранжево-жовта, нижня частина яскраво-червона. Махові пір'їни сіро-бурі з іржавою облямівкою. Дзьоб і ноги жовтуваті. Довжина самця 100 см, довжина його хвоста – 77-79 см. Основне забарвлення самки іржаво-коричневе, знизу жовтувато-буре, горло світле, шия, боки і низ хвоста з темно-бурими поперечними смужками і плямами. Довжина самки 64-67 см, її хвоста – 35-38 см. Жива маса птиці 1-3 кг, розмах крил 65-75 см.

У природному середовищі золоті фазани тримаються поодиноці або невеликими зграйками, і тільки у репродуктивний період утворюють пари. Самці токують, привертаючи самок. При небезпеці золоті фазани воліють рятуватися бігом, і тільки в крайньому випадку злітають.

У європейських країнах золоті фазани добре розмножуються у вольєрах, зоопарках. Полохлива і обережна в природі птиця у неволі проявляє свій характер. Їй необхідний максимальний спокій, тепло і мінімум стресів. Рекомендують їх утримувати окремо від інших мешканців пташника. У шлюбний період самці виявляють агресію один до одного, тому до моменту статевого дозрівання бажано розділити поголів'я на сім'ї (10 самок і 1 самець), щоб уникнути бійок.

Самка починає нестися приблизно у квітні, відкладаючи по одному яйцю через день, частіше вранці. У кладці буває 12-16 великих яєць, розміром з куряче. Якщо забирати яйця з гнізда, то вона відкладе їх до 30 штук. Якщо останню кладку залишити самці, то вона сама висидить і буде водити пташенят. Період насиджування триває 22 доби.

Вирощування пташенят під самками фазанів має кращі результати, ніж вирощування їх з використанням домашніх курей. Бентамка-квочка дуже турбується за прийомних пташенят, безперервно снує з одного в інший бік, відшукує їм комах і в цій метушні давить або калічить пташенят золотого фазана. Самка фазана, навпаки, спокійна, обережна, на яйцях сидить обережно і рідко сходить з гнізда. У період насиджування яєць самців краще відсаджувати,

оскільки вони нерідко роздзьобують яйця або заважають самці, зганяючи її з гнізда.

Пташенята швидко ростуть і рідко хворіють. До їх раціону включають білкову їжу, наприклад зварене і подрібнене м'ясо, терті яйця, коренеплоди, подрібнені сухарі і свіже листя салату. Така білково-вітамінна дієта – чудовий спосіб виростити міцне і здорове потомство золотих фазанів. У кінці першого місяця життя активні малюки намагаються злетіти, вільно пересуваються по вольєру, починають підійматися на гілки і кущі. З другого місяця молодняк переводять на звичайний раціон і режим годування, який не відрізняється від живлення дорослих особин.

Розведення золотого фазана в домашніх умовах передбачає наявність окремого вольєра, далеко від галасливих виробничих зон і автомобільних доріг. А також птахам потрібні корми та відповідний догляд.

Для вирощування цих птахів на подвір'ї бажано підшукати суху і затишну місцевість, де буде облаштовано навіс і подовжений вигул.

Мінімальна площа житла, необхідна кожній сім'ї, повинна бути в межах 1,5 x 2 x 2 м, а вигулу – 10 м².

Рекомендують захищати стіни і підлогу пташника оцинкованою сіткою з дрібними вічками. Така споруда не дозволить щурам і птахам пробиратися всередину, що знизить ризику зараження поголів'я різними інфекціями.

На підлогу насипають пісок; за використання іншої підстилки встановлюють додатково ванночки з піску і попелу, щоб птиця мала можливість чистити пір'я.

Сідала в ньому краще облаштовувати на метровій висоті від землі.

Бічні стіни вигулу роблять з металеві сітки, а ось верх покривають капроновим матеріалом із вічками середнього розміру. Ігнорувати цей момент ні в якому разі не можна, оскільки різкі вертикальні польоти фазанів часто призводять до серйозних травм.

Всередині на "великій пташиній території" бажаний хоча б один густий чагарник або дерево, а також можна посіяти траву. У теплі літні ночі птиця воліє ночувати, облаштувавшись на гілках, тому не варто їх зганяти.

З огляду на надмірну боязнь фазанів і специфіку їх польотів, бажано зайвий раз не турбувати мешканців вольєру. Отже, корм потрібно насипати з розрахунку на 2-3 дні. А ось напувалки бажано встановлювати таким чином, щоб була можливість їх наповнювати і чистити, не заходячи до вольєру.

У неволі ці птахи можуть жити до 15 років.

Утримуйте золотих фазанів і насолоджуйтесь їхньою красою! ■

Вікторія Колоша,
студентка Національного
університету біоресурсів
і природокористування України